

Biuletyn Informacji Publicznej Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach

Adres artykułu: <https://bip.katowice.wkz.gov.pl/arttykul/wpis-do-rejestru-zabytkow-nieruchomych>

Wpis do rejestru zabytków nieruchomych

Przykłady: kościoły, pałace, kamienice, obiekty industrialne, parki, aleje, osiedla, stare miasta, dzielnice

Co to jest zabytek nieruchomy?

Zabytek nieruchomy to nieruchomość, jej część lub zespół kilku nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością, stanowiące świadectwo minionej epoki lub zdarzenia, posiadające wartość historyczną, artystyczną lub naukową, których zachowanie leży w interesie społecznym.

Przykłady: krajobraz kulturowy (zawierający elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji), układ urbanistyczny (miast), układ ruralistyczny (wsi), zespół budowlany (np. osiedla robotnicze, zabudowania folwarczne, przemysłowe), dzieła architektury i budownictwa (np. kościoły, kapliczki, pałace i dwory, kamienice, budynki użyteczności publicznej), dzieła budownictwa obronnego (np. mury miejskie, fortyfikacje, zamki warowne), obiekt techniki (np. kopalnie, huty, młyny, mosty, kolejki), cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni (np. aleje), miejsce upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych osobistości i instytucji, otoczenie zabytku.

Pamiętaj!

- Zabytek kwalifikowany do wpisu do rejestru zabytków powinien wyróżniać się znaczącymi wartościami historycznymi, artystycznymi lub naukowymi

- Wiek obiektu powyżej 100 lat nie jest podstawą wpisu do rejestru zabytków.
- Zabytek podlega ochronie bez względu na stan zachowania.
- Zabytek można wpisać do rejestru w całości lub w części.
- Wpisy obszarowe (krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, układy ruralistyczne, zespoły budowlane) nie wykluczają możliwości indywidualnego wpisania pojedynczych zabytków.
- Do rejestru można też wpisać otoczenie zabytku czyli teren wokół lub przy zabytku. Teren ten nie musi mieć charakteru zabytkowego. Ma służyć ochronie wartości widokowych zabytku lub chronić go przed szkodliwymi czynnikami zewnętrznymi.

Od czego zacząć?

Ustal, kto może podpisać wniosek i jaki dokument przedstawić urzędowi, żeby potwierdzić tytuł prawny do korzystania z zabytku

Wpisu do rejestru zabytków dokonuje się z urzędu lub na wniosek właściciela zabytku nieruchomości lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy.

Przykładowo:

Własność	Kto podpisuje wniosek	Dokument potwierdzający tytuł prawny
Osoba fizyczna	Właściciel / właściciele	- numer księgi wieczystej (jeśli jest prowadzona elektronicznie) lub jej aktualny odpis (do 3 miesięcy)

Mała wspólnota mieszkaniowa	Wszyscy członkowie	- numer księgi wieczystej (jeśli jest prowadzona elektronicznie) lub jej aktualny odpis (do 3 miesięcy) - wymagana księga wieczysta dla całej nieruchomości i dla poszczególnych lokali
Duża wspólnota mieszkaniowa	Uchwała wspólnoty większością głosów	- numer księgi wieczystej (jeśli jest prowadzona elektronicznie) lub jej aktualny odpis (do 3 miesięcy) - wymagana księga wieczysta dla całej nieruchomości i dla poszczególnych lokali - uchwała wspólnoty wraz z kartami do głosowania

Kościoły i inne związki wyznaniowe	Osoby uprawnione do reprezentacji np. proboszcz, opat	- numer księgi wieczystej (jeśli jest prowadzona elektronicznie) lub aktualny odpis (do 3 miesięcy) - aktualny dokument / zaświadczenie potwierdzające prawo osoby fizycznej do reprezentowania podmiotu np. z Kurii
Firma	Osoby uprawnione do reprezentacji wg KRS	- numer księgi wieczystej (jeśli jest prowadzona elektronicznie) lub aktualny odpis (do 3 miesięcy); - numer lub wyciąg z KRSu

Przygotuj następujące dokumenty i informacje

- aktualny adres
- numer działki lub działek, nr obrębu ewidencyjnego
- numer księgi wieczystej jeżeli jest prowadzona elektronicznie aktualny (z ostatnich 3 miesięcy) lub odpis zwykły z księgi wieczystej z Sądu Rejonowego

- wypis z ewidencji gruntów, wydany i poświadczony przez właściwy oddział geodezji w Starostwie Powiatowym lub Urzędzie Miasta
- kopię mapy ewidencyjnej gruntów i budynków lub kopię mapy zasadniczej, wydane i poświadczane przez właściwy oddział geodezji w Starostwie Powiatowym lub Urzędzie Miasta (uwaga: nie są wymagane wyrisy z ewidencji gruntów, za które są wyższe opłaty)
- w przypadku współwłaścicieli nieruchomości: osób fizycznych: dane osobowe i aktualne adresy zamieszkania oraz adresy do korespondencji; innych podmiotów: ich pełne nazwy i adresy
- w przypadku ustanowienia pełnomocnika (osoby, która będzie Cię reprezentować w sprawie) – dokument udzielenia pełnomocnictwa
- w przypadku dużych wspólnot – uchwałę wspólnoty w sprawie złożenia wniosku
- inne dokumenty potwierdzające własność (jak w tabeli)

Pamiętaj! Dokumenty możesz składać w oryginale, urzędowym odpisie lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem. Taką kopię może poświadczyć:

- notariusz,
- występujący w sprawie pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym
- urzędnik Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków po okazaniu mu oryginału

Wykonaj opłatę skarbową

Opłata za wydanie decyzji o wpisie do rejestru zabytków wynosi 10 zł.

Jeżeli Twoją sprawę będzie załatwiać pełnomocnik dodatkowo należy wpłacić 17 zł za złożenie dokumentu pełnomocnictwa.

rachunek numer **52 1020 2313 2672 0211 1111 1111**

konto Urzędu Miasta Katowice

tytułem: za decyzję o wpisie do rejestru zabytków / za pełnomocnictwo w sprawie wpisu do rejestru zabytków

Pamiętaj! W siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków nie ma możliwości uiszczenia opłaty skarbowej. Urząd nie ma również możliwości sprawdzania wpłat na koncie. Dlatego do wniosku dołącz potwierdzenie dokonania wpłaty (z dowolnego banku, internetowego konta bankowego, poczty, kasy Urzędu Miasta w Katowicach).

Wypełnienie i złożenie wniosku

Podczas wypełniania wniosku pamiętaj żeby wypełnić go w całości oraz załączyć wymagane dokumenty. Jeśli pominiesz kilka rubryk lub załączników, urząd wezwie Cię do uzupełnienia wniosku, co wydłuży procedurę.

Pamiętaj, żeby dobrze wypełnić dane kontaktowe. Podanie numeru telefonu lub adresu e-mail nie jest obowiązkowe ale ułatwi urzędowi kontakt z Tobą.

Od chwili złożenia kompletnego wniosku do momentu uzyskania ostatecznej decyzji o wpisaniu obiektu do rejestru zabytków nie można prowadzić żadnych prac remontowych, budowlanych, konserwatorskich lub innych działań, które mogłyby naruszyć substancję zabytku lub zmienić jego wygląd. W przypadku odwołania się od decyzji zakaz ten nadal obowiązuje do czasu rozpatrzenia odwołania przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Po uzyskaniu wpisu do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie konserwatorskie na wykonywanie prac.

Pisma w trakcie procedury

Wezwanie do uzupełnienia

Możesz dostać wezwanie do uzupełnienia w kilku przypadkach, m.in.:

- jeśli nie uzupełniłeś dokładnie wniosku (np. brakuje podpisu, nr księgi wieczystej lub nr działki, określenie obiektu jest nieprecyzyjne)
- brakuje załączników do wniosku (np. dokumentu potwierdzającego własność)

Urząd wyznaczy określony termin na Twoją odpowiedź, minimum 7 dni lub dłużej.

Jeśli nie uzupełnisz wniosku w terminie, urzędnik ma prawo pozostawić Twój wniosek bez rozpatrzenia.

Wszczęcie postępowania

Dopiero gdy Twój wniosek jest kompletny, postępowanie w Twojej sprawie zostanie wszczęte. Zawiadomione o tym zostaną wszystkie osoby i instytucje zainteresowane – wszyscy właściciele oraz użytkownicy obiektu oraz Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy / Miasta, Miejski lub Diecezjalny Konserwator Zabytków.

Informacja o toczącym się postępowaniu opublikowana zostanie na tablicach ogłoszeń i stronach internetowych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach oraz właściwego Starostwa Powiatowego lub Urzędu Miasta.

Konieczność przeprowadzenia oględzin

Urzędnik przed sporządzeniem decyzji musi przeprowadzić oględziny, by wykonać aktualną dokumentację fotograficzną obiektu i dokładnie poznać cały obiekt. O terminie oględzin zostaniesz poinformowany pisemnie. Jeśli we wniosku wpisałeś numer telefonu urzędnik może wykonać do Ciebie telefon aby ustalić dogodny termin oględzin.

Urzędnik bada także m.in. historię obiektu, przekształcenia, analogie, dostępne archiwalia, literaturę lub niepublikowane opracowania naukowe. Urząd może zlecić wykonanie dodatkowej dokumentacji (np. karty ewidencyjnej) lub specjalistycznej opinii.

Przedłużenie postępowania

Postępowanie w sprawie wydania decyzji powinno trwać do 30 dni. Jednak w przypadku spraw skomplikowanych – takich jak wpis do rejestru zabytków – urząd może przedłużyć ten termin. Jeśli taka

sytuacja nastąpi, zostanie do Ciebie wysłane pismo w tej sprawie, w którym będzie wskazany planowany termin jej rozpatrzenia.

Zakończenie postępowania

Gdy urzędnik zgromadzi i przeanalizuje zgromadzony materiał, zostaniesz poinformowany o zakończeniu postępowania dowodowego. W piśmie określony będzie termin, w którym będziesz mógł zapoznać się z aktami sprawy oraz wypowiedzieć się na ich temat. Po upływie tego terminu zostanie wydana decyzja.

Na każdym etapie możesz zapoznać się z aktami sprawy. Możesz składać wyjaśnienia, uwagi, własne materiały istotne w sprawie. Możesz również wnioskować o przeprowadzenie dodatkowego dowodu (np. dodatkowych oględzin, opinii, badań). Pamiętaj jednak, że może to dodatkowo wydłużyć termin rozpatrzenia sprawy.

Otrzymanie decyzji

Wydanie decyzji rozstrzygającej sprawę:

- decyzja wpisująca obiekt do rejestru zabytków
- decyzja odmawiająca wpisania obiektu do rejestru zabytków
- decyzja o umorzeniu postępowania, gdy stało się bezprzedmiotowe (np. wycofano wniosek)

Odwołanie od decyzji

Jeżeli jesteś niezadowolony z rozstrzygnięcia decyzji możesz się od niej odwołać do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pamiętaj! Masz na to 14 dni od jej otrzymania.

Odwołanie składasz za pośrednictwem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który może zmienić lub uchylić swoją decyzję (jeśli uzna odwołanie za uzasadnione) lub w terminie 7 dni prześle je do Ministerstwa wraz z aktami sprawy.

Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja o wpisie jest nieostateczna – inaczej mówiąc jest wstrzymana, nie wywołuje żadnych skutków prawnych.

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy:

- decyzja ma nadany rygor natychmiastowej wykonalności
- jest w całości zgodna z Twoim wnioskiem i żądaniami pozostałych stron postępowania
- jeżeli wszystkie strony postępowania zrzekną się prawa do odwołania

Skutki wpisania obiektu do rejestru zabytków

Uwaga! Zanim złożysz wniosek o wpis do rejestru zabytków koniecznie zapoznaj się ze skutkami prawnymi takiego wpisu. W razie dodatkowych pytań możesz skontaktować się z urzędnikiem.

Pamiętaj! O skreślenie z rejestru zabytków decyduje wyłącznie Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Metryczka

Odpowiedzialny za treść:	Anna Ostrowska
Wytworzył:	Michał Bulsa
Data utworzenia:	06.11.2024
Opublikował w BIP:	Rafał Wiloch
Data opublikowania:	06.11.2024 12:52
Ostatnio zaktualizował:	Rafał Wiloch
Data ostatniej aktualizacji:	05.12.2024 12:13
Liczba wyświetleń:	311